

Har barnet ditt økt risiko for å bli alvorlig syk av influensa?

Barn med følgende sykdommer og tilstander har økt risiko for å bli alvorlig syke av influensa, og bør få influensavaksine årlig:

- Kronisk lungesykdom (inkludert astma)
- Svært alvorlig fedme
- Hjertesykdom
- Annen alvorlig eller kronisk sykdom der influensa utgjør en alvorlig helserisiko, etter individuell vurdering av lege (for eksempel barn med medfødte kromosomavvik og genetiske syndromer)
- Kronisk nevrologisk sykdom eller skade (for eksempel epilepsi og tilstander som påvirker lungefunksjon)
- Premature barn. Risikoen er høyest for barn født før uke 32 i svangerskapet. Vaksine anbefales årlig fra de er 6 måneder (kronologisk alder) og opp til 5 år.
- Nedsatt immunforsvar som følge av sykdom eller behandling (som for eksempel organtransplantasjon, kreft)
- Lever- eller nyresvikt
- Diabetes

Hva er influensa og hvorfor kan det være alvorlig?

Influensa er en smittsom sykdom og skyldes influensavirus som gir infeksjon i nese, hals og lunger. Influensa er ikke det samme som forkjølelse. Influensasyntomer kommer ofte brått med høy feber, muskelsmerter, hodepine og utmattelse. Noen barn kan kaste opp eller få diaré.

Influensavirusene gir epidemier i Norge mellom oktober og mai hvert år. Influensa er særlig vanlig blant barn. I en gjennomsnittlig influensasesong vil 20-30 % av alle barn bli smittet. De aller fleste barn tåler influensa godt, men barn med noen sykdommer og tilstander har økt risiko for å bli alvorlig syke.

Om lag 500 barn blir hvert år så alvorlig syke av influensa at de må legges inn på sykehus. De fleste er i utgangspunktet friske barn, men noen har sykdommer eller tilstander som gjør at de har økt risiko for å bli alvorlig syke på grunn av influensa. Barn i disse risikogrupperne har omtrent 4 ganger større risiko for å bli lagt inn på sykehus med influensa, enn friske barn.

I Norge er det opp mot 80.000 barn mellom 0 og 17 år som tilhører risikogrupperne for alvorlig influensa. Den aller største gruppen er barn med astma eller en annen lungesykdom. I tillegg er det flere tusen barn med hjertesykdom, diabetes og nevrologiske sykdommer som epilepsi.

Barn i risikogrupperne kan, oppleve forverring av sin opprinnelige sykdom, og være utsatt for tilleggssykdommer, som for eksempel lungebetennelse, om de får en alvorlig influensainfeksjon. Dødsfall blant barn som følge av influensa, er sjelden, men når dette skjer, er det som oftest barn som har en sykdom eller tilstand som gjør dem ekstra utsatt for alvorlig sykdom.

Vaksiner er tiltaket som forebygger best

Influensavaksine er det enkleste og beste tiltaket for å forebygge influensa og alvorlige følger av sykdommen. Barn med risikotilstander bør derfor få vaksine hver høst.

Fordeler ved å ta influensavaksine:

- 6 av 10 vaksinerte er beskyttet mot influensas sykdom
- Influensavaksine reduserer risikoen for at barnet ditt blir lagt inn på sykehus eller får en alvorlig komplikasjon på grunn av influensa.
- Influensavaksinen kan mildne influensasymptomene hos dem som får infeksjon på tross av vaksinering.

To ulike influensavaksiner til barn

I Norge finnes to ulike typer influensavaksine som er godkjent for barn: **injeksjonsvaksine** (godkjent for alle barn fra 6 måneder) og **nesesprayvaksine** (godkjent for aldersgruppen 2-17 år).

Nesesprayvaksinen bør ikke brukes av barn med alvorlig astma, aktivt pustebesvær, immunsvikt eller åpen nese-ganepalte. Ingen av vaksinene skal gis ved kjent allergi mot influensavaksine.

For barn i alderen 6 måneder til 9 år, som ikke er vaksinert eller har fått påvist influensas sykdom tidligere, anbefales to doser influensavaksine med et intervall på minimum 4 uker (uavhengig av vaksinetype).

Hva inneholder vaksinene?

Injeksjonsvaksinen inneholder biter av influensavirus, sterilt vann, ulike salter og andre hjelpestoffer.

Nesesprayvaksine inneholder levende, svekkede influensavirus som er endret slik at de bare overlever en kort periode i neselinhinnen og ikke kan overleve i resten av kroppen. I tillegg inneholder den sterilt vann, salter, sukker og gelatin.

Hvor godt virker vaksinene?

Effekten avhenger av hvilken type influensavirus som forårsaker infeksjon, hvor lik vaksinen er de influensavirusene som sirkulerer, og hvilken vaksine som brukes. I tillegg kan helsetilstand påvirke effekten. Effekten av influensavaksine varierer fra år til år, men ligger i gjennomsnitt på cirka 60 prosent. Noen kan derfor få influensa selv om de er vaksinert, men vaksinen kan gjøre sykdommen mildere og reduserer risiko for alvorlige sykdomsforløp.

Er influensavaksinene trygge?

Alle legemidler og vaksiner kan gi bivirkninger, men det er ikke alle som får det. Influensavaksiner gir svært sjelden alvorlige bivirkninger. De har vært i bruk i veldig mange år og de siste tiårene har det blitt gitt ca. 500 millioner doser årlig.

- Injeksjonsvaksinen kan gi ømhet, hevelse og rødhet på stikkstedet. Nesesprayvaksine kan gi tett og rennende nese.
- Begge vaksiner kan gi mild sykdomsfølelse, muskelsmerter og feber i 1-2 dager etter vaksinering.
- Allergiske reaksjoner eller andre alvorlige bivirkninger er sjelden. Ingen av vaksinene gir barnet influensas sykdom.
- Ingen av vaksinene gir barnet influensas sykdom.

Hvor kan barnet mitt få vaksine?

Vaksinering foregår vanligvis fra oktober til desember. Du som foresatt må som regel bestille time for vaksinering av barnet ditt. Sjekk kommunens eller fastlegens nettsider for informasjon om vaksinering av barn. Barn som er på sykehus eller hos spesialist for oppfølging og behandling kan få vaksine der.

Hva koster vaksinen?

Prisen for vaksinering varierer. Snakk med fastlegen eller sjekk kommunens nettsider for å forhøre deg om pris.